

استان خراسان جنوبی در یک نگاه

و گویش مردم این منطقه است. زبان مردم استان خراسان جنوبی، فارسی و شامل گویش‌های پرمایه و متنوعی می‌باشد که به واسطه همین دوری از اختلاط و آمیختگی نسبت به زبان فارسی رسمی با نشانه‌های کمتری از واژه‌های بیگانه همراه است.

شاخصه استان خراسان جنوبی بیش از هر چیز موقعیت برتر فرهنگی آن است. مدرسه «شوکتیه» که در سال ۱۲۸۵ در بیرجند تأسیس شد، دومین مدرسه نوین آموزشی در ایران پس از «دارالفنون» در تهران است و حال آن‌که مدرسه «رشدیه» تبریز پس از شوکتیه تأسیس شد. انتشار دو روزنامه «آزادی قائنات» و «حقیقت قائنات» در سال ۱۳۳۱ در بیرجند و تأسیس اولین مرکز آموزش عالی منطقه در سال ۱۳۵۵ نشان‌دهنده گذشته

استان خراسان جنوبی که در تابستان ۱۳۸۳ به دنبال تصویب هیئت محترم وزیران، از خراسان منفک شد با مساحتی در حدود ۹۵۳۸۸ کیلومتر مربع (۵۰۷۸٪ از مساحت کل کشور) و جمعیتی بالغ بر ۶۳۶۴۲۰ نفر (۰/۹٪ جمعیت کل کشور) شامل هشت شهرستان (بیرجند، قاین، نهبندان، سربیشه، فردوس، سرایان، درمیان)، ۱۸ بخش، ۴۸ دهستان و ۱۸۱۵ آبادی دارای سکنه در شرق کشور واقع شده که در سال ۱۳۸۷ بخش بشرویه با تصویب هیئت وزیران به شهرستان تغییر وضعیت داد. این شهرستان با کشور افغانستان و نیز استان‌های سیستان و بلوچستان، کرمان، یزد

راديو خراسان جنوبی

رتال جامع علوم انسانی

پرافتخار این مرز و بوم است. در زمینه فرهنگ و علم و ادب، مشاهیر و نام‌آوران بزرگی چون حکیم سعدالدین نزاری، ابن-حسام خوسفی، علامه عبدالعلی بیرجندی، شیخ محمدباقر آیتی، آیت‌الله شیخ جواد عارفی، دکتر شکوهی، دکتر گنجی و ... از دل این سرزمین جوشیده‌اند.

از جمله مناطق گردشگری، سیاحتی و زیارتی خراسان جنوبی می‌توان به قلعه فورگ در میان، مدرسه اولیا در فردوس، باغ اکبریه، قلعه پایین شهر و ارگ کلاه فرنگی در بیرجند، مسجد جامع و آرامگاه بوذرجمهر در قاین، آب انبار سرایان و روستای خور شهر خوسف اشاره نمود.

و خراسان رضوی هم‌جوار است و بخش عمده‌ای از آن در حاشیه کویر مرکزی ایران قرار دارد.

بر اساس کتیبه‌های هخامنشی و نوشته‌های برخی از مورخان یونانی «فَهستان» خاستگاه و زیستگاه یکی از اقوام ایرانی به نام «ساگارت» بوده و بخشی از چهاردهمین ساتراپ‌نشین هخامنشی به شمار می‌آمده است. از آنجایی که در طول تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران به دلیل کوهستانی‌بودن نقاط مرکزی و شمالی استان، هیچ‌گاه پای اقوام یونانی، مغول، عرب و سایر مهاجمان بیگانه به این سرزمین باز نشده، عناصری خالص و دست‌نخورده از فرهنگ و تمدن ملی و اسلامی به وضوح در میان مردم آن دیده می‌شود که نمونه بارز آن خلوص واژگان زبان

از نظر آب و هوایی این استان کویری و دارای آب و هوایی خشک بوده، به علت پایین بودن میزان بارندگی و اختلاف زیاد دما در شب و روز، دارای پوشش گیاهی نیمه بیابانی است. از توانمندی‌های این استان نیز می‌توان به وجود ذخایر معدنی متنوع نظیر منیزیت، مس، پنبه نسوز، آزبست و سنگ‌های ساختمانی اشاره کرد. در بخش تولیدات کشاورزی نیز ۹۸٪ تولید زرشک کشور، تولید زعفران (با سطح زیر کشت ۱۰۵۵۴ هکتار) با مرغوبیت بالا و تولید عناب از ویژگی‌های این استان می‌باشد. همچنین گندم، جو، پنبه، چغندر قند، انار، محصولات جالیزی و نباتات علوفه‌ای از محصولات زراعی این استان است.

در صنایع دستی بومی منطقه، قالی وقالیچه، گلیم، گبه، پلاس، جاجیم، انواع پارچه‌های سنتی (چادر شب، کرباس، برک و...)، نمده، سبد، حصیر، سیاه چادر، و... چشم‌نوازی می‌کند.

توانستن است. رادیو به عنوان رسانه شنیداری همواره توانسته پل ارتباطی بسیار مناسبی برای کسب آگاهی‌های مختلف انسان باشد، چرا که این رسانه اطلاعات قابل توجهی را در سریع‌ترین زمان ممکن در اختیار انسان قرار می‌دهد. رادیو از یک سو و مخاطب فهیم آن از سوی دیگر پایه‌های بنیاد محکم ارتباطی را بنا می‌کند تا بر مبنای اعتمادسازی هر چه بیشتر، این رسانه توانا و پویا در جهت برآورده کردن نیازهای مخاطبان خویش در عرصه‌های گوناگون بکوشد.

صدای مرکز خراسان جنوبی در پاسخ به چشم‌انتظاری مردم فهیم منطقه با پخش اذان ظهر (برنامه ظهر شرعی) از فرستنده رادیویی بیرجند در تاریخ شانزدهم آبان ۱۳۸۴ آغاز به کار کرد و هم‌زمان با نخستین سفر دولتمردان به این منطقه محروم، پخش اولین برنامه صبحگاهی سلام هم‌استانی در تاریخ فوق‌نویدبخش روزهایی پرکارتر و پربرنامه‌تر شد.

گزارشگران جوان، خلاق و پرتوان رادیوی استان با حضور در بافت‌های قدیمی شهرها، کوچه پس‌کوچه‌های روستاهای دورافتاده، در مرزی‌ترین دهکده‌های پر از داغ خشکسالی ده‌ساله، در ده‌کوره‌هایی با فقط یکی دو خانوار جمعیت که از حضورشان در اجتماعی شلوغ‌تر از ۱۰-۱۲ نفر مدت‌ها می‌گذشت و... توانستند با مشارکت‌دادن اهالی خونگرم و خوگرفته با کویر، آنها را به رادیویی برای خودشان امیدوارتر سازند.

در سال ۱۳۸۵ تولید روزانه برنامه در صدای مرکز به هشت ساعت رسید. سپس هم‌زمان با دومین سفر هیئت دولت به استان و به واسطه افزایش تولید و پخش برنامه‌ها از تاریخ هفدهم آبان ۱۳۸۶، شبکه استانی صدای مرکز آغاز به کار کرد و اینک بعد از گذشت حدود یکسال از فعالیت استانی خود با تولید روزانه ۱۲ ساعت برنامه و ۱۶ ساعت پخش به مردم استان خدمت‌رسانی می‌کند تا شاید بتواند گوشه‌ای از اشتیاق آنها و امیدشان به رفع مشکلات را پاسخ گوید.

همچنین در راستای پوشش‌دهی کلیه مناطق و کیفیت‌بخشی

پس از سیر و سیاحت در استان می‌توان سوغات این منطقه شامل زرشک، زعفران، عناب، کشک زیره‌ای، آلو خشک، برگه هلو و... ره‌آورد سفر نمود.

تاریخچه صدای مرکز خراسان جنوبی

در روزگاری که همه ساکنان کره خاکی با مشغله‌های فراوانی دست و پنجه نرم می‌کنند و در گذر شتابان لحظه‌های زندگی، آنچه بیش از هر چیز نیاز انسان امروزی است، دانستن برای

به وضعیت آن به منظور استفاده هر چه بهتر و بیشتر. بخش اعظمی از هم‌استانی‌ها با برنامه‌های خاص منطقه که به معرفی آداب، رسوم، موقعیت اجتماعی و اقتصادی، وضعیت معیشت و چگونگی زندگی ساکنان این دیار می‌پردازد هم‌زمان پخش صدای استانی از طریق فرستنده‌های موج متوسط در شهرستان-های فردوس، قائن و نهبندان نیز آغاز شد.

صدای خراسان جنوبی خیلی زود با ارائه برنامه‌های مناسب، درخور سلیقه مردم منطقه و اغلب به زبان محلی توانست جایگاه واقعی خود را بیابد و با معرفی آثار کهن و میراث فرهنگی، حتی سنن کمزنگ‌شده و هنرهای دستی فراموش‌شده اهالی منطقه را در زنده‌کردن گذشته زیبا و بازمانده‌های تاریخی به پویایی وادارد و گذشته پرافتخارشان را رنگ و رویی دیگرگونه بخشد.

اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های منطقه نیز می‌باشند، بهره‌گرفتن از اهل قلم و مطالعه با اطلاعاتی کامل برای برنامه‌های تحت اختیار، مناسب‌سازی و متناسب‌سازی محیط برنامه‌ها با ساختار محیطی اجتماع و آیت‌ها و دلایلی دیگر، همه و همه دست به دست هم داده‌اند تا این نوزاده تازه به عرصه رسیده (صدای استان خراسان جنوبی) را به ثمر برسانند. به جرئت می‌توان گفت تمامی این عوامل توانستند در جای خود درست عمل کرده، موفقیت‌های چشمگیری را رقم زنند.

شبکه استانی مرکز خراسان جنوبی با همین میزان فعالیت زمانی مختصر و اندک، در نخستین حضور جشنواره‌ای خود، در جشنواره تولیدات مراکز که در سال ۱۳۸۷ در شیراز برگزار شد توانست با کسب رتبه سوم در بین سایر مراکز خوش بدرخشد.

فرستنده‌های رادیویی AM و میزان پوشش برای شبکه‌های استانی و سراسری

نوع برنامه	استانی	سراسری
تعداد فرستنده	۴	۱
درصد پوشش جمعیتی	۷۵	۶۵

در این توفیق برنامه بق بند به عنوان برنامه برتر چهار جایزه را از آن خود کرد. همچنین در جشنواره «نماز و نیایش» برنامه **دلشدگان حسینی** با رتبه برتر صدرنشین رده‌بندی مراکز شد.

همه فعالیت‌ها و تلاش‌ها برای داشتن شنونده‌هایی همیشگی و تولید برنامه‌هایی پرطرفدار از مرز فرکانس‌های رادیویی فراتر رفت و اینک این مهم فراهم آمده است که علاقه‌مندان به صدای خراسان جنوبی از طریق ماهواره و با آدرس radio khorasan z nilsat- با فرکانس ۱۵۰۹۹۳ از برنامه‌های این مرکز استفاده کنند. همچنین در آدرس اینترنتی birjand.irib.jq نیز کلیه اخبار و اطلاعات مربوط به برنامه‌های تولیدی این مرکز ارائه شده است.

فرستنده‌های رادیویی

نظر به اینکه در زمان راه‌اندازی صداوسیما مرکز خراسان جنوبی در سال ۱۳۸۴، این استان دارای سه ایستگاه رادیویی موج متوسط در شهرستان‌های بیرجند، قائن و نهبندان بود، لذا طبق تصمیم اداره کل فرستنده‌های رادیویی ضرورت داشت که واحد ستادی فرستنده‌های رادیویی در این استان راه‌اندازی شود. بنابراین در تاریخ بیست و ششم آذر ۱۳۸۴ این واحد تأسیس و کلیه فرستنده-های رادیویی این استان رسماً از خراسان رضوی جدا شده به صدا و سیما خراسان جنوبی پیوست. از دیگر سو به دلیل اینکه شهرستان فردوس با تأخیر زمانی به استان خراسان جنوبی ملحق شد، ایستگاه رادیویی فردوس در تاریخ بیست و ششم اردیبهشت ۱۳۸۶ از طرف صداوسیما خراسان رضوی به واحد فرستنده‌های رادیویی خراسان جنوبی تحویل گشت.

گزارشگران جوان، خلاق و پرتوان رادیویی استان با حضور در بافت‌های قدیمی شهرها، کوچه پس‌کوچه‌های روستاهای دورافتاده، در مرزی‌ترین دهکده‌های پر از داغ خشکسالی ده-ساله، در ده‌کوره‌هایی با فقط یکی دو خانوار جمعیت که از حضورشان در اجتماعی شلوغ‌تر از ۱۰-۱۲ نفر مدتها می‌گذشت توانستند با مشارکت دادن اهالی خونگرم و خوگرفته با کویر، آنها را به رادیویی برای خودشان امیدوارتر سازند. این ایده به‌راستی در جلب و جذب مخاطبان خاص و همیشگی برنامه‌های تولیدی این مرکز موفق عمل کرد.

تولید و پخش برنامه‌هایی خاص گروه جوان با همراهی جوانان مشتاق، برنامه‌های ویژه خانواده‌ها با آیت‌ها و بخش‌هایی متنوع و مناسب شرایط خانواده‌ها؛ برنامه‌هایی با موضوع تفریحی و سرگرمی به صورت‌های مختلف، همه و همه در کنار هم توانستند مخاطبان همیشگی خود را داشته باشند؛ تهیه‌کنندگان آشنا به موقعیت‌ها با درک فراز و نشیب‌ها، خواست‌ها و تمایلات، دل-مشغولی‌ها و خلاصه نیازهای جامعه‌ای درس‌گرفته از کویر، با تولید چنین برنامه‌هایی نقشی بسزا در نگهداشت و افزایش تعداد شنونده‌ها و مشارکت‌شان در برنامه‌ها داشته‌اند.

به‌راستی صدای خراسان جنوبی با همه توانمندی‌های خود در این استان نوپا این امکان را فراهم آورد تا فرهنگ دست-نخورده و بی‌آلایش مردم فرهیخته این دیار احیا شود و مردم یک بار دیگر باور کنند که در خطه خونگرمی‌ها زندگی می‌کنند.

استفاده از تجربه مردان هنر و اندیشه زنان منطقه، معرفی بزرگان و مفاخری که همیشه مایه سرافرازی و مباهات بوده‌اند. همچنین به‌کارگیری نیروهای خلاق و تحصیلکرده که اغلب از

